

ere tilfredse dermed, forekommer det mig ikke, at der er noget berettiget Hensyn, der kan forlange, at man skal gribe ind i dette Forhold og paalægge dem at føre Bøgerne paa anden Maade, end de selv anse for tilstrækkelig. Jeg maa saaledes i Modsætning til den ærede Ordfører fraraade at vedtage dette Underændringsforslag, som jeg tillige har den Opfattelse af, at hvis det vedtages, vil det ganske simpelt føre til, at vi faa Lovforslaget tilbage, thi saaledes som Stillingen er i Øjeblikket, anser jeg det for umuligt at føre denne Bestemmelse gennem Rigsdagen.

Holger Petersen: Naar det ærede Mindretal foreslaar, at Haandværk ikke skal være blandt de bogføringspligtige, maa jeg udtale min Forundring derover. Forholdet er nemlig dette, at medens Haandværkerne tidligere have staaet uenige om, hvorvidt Haandværk bør være bogføringspligtigt, stillede man sig, som allerede omtalt af den ærede Ordfører, paa et Aarsmøde af Fællesrepræsentationen for Industri og Haandværk i Juli 1910 saaledes, at et overvældende Flertal af Forsamlingen udtalte sig for Bogføringspligt for Haandværk. Fællesrepræsentationen omfatter ca. 250 Haandværks- og Industriforeninger med et Antal af ca. 42,000 Medlemmer, deraf de 87 Foreninger med 23,000 Medlemmer i Købstæderne og Handelspladserne og ikke mindre end 160 Foreninger paa Landet med over 10,000 Medlemmer. Der turde derfor være særdeles Grund til at tage Hensyn til, hvad en Forsamling paa 400 à 600 Repræsentanter for Haandværk og Industri udtaler. Jeg skal endnu tilføje, at særlig af Haandværkere fra Landet blev der krævet Bogføringspligt ogsaa for det lille Haandværk. Jeg fraraader derfor at stemme for Underændringsforslag a om, at Ordene „Beværtning, Haandværk“ udgaa.

Derimod anbefaler jeg at stemme for Underændringsforslag b. Jeg skal tillade mig at minde om, at i gamle Dage var der en Del af vort Land, som kaldtes „Norden for Lov og Ret“. Naar man kaldte det saaledes, maa det vel have været, fordi Lov og Ret der vare anderledes end i det øvrige Land. Men den Gang var det dog kun en mindre Del af Landet, om hvilken man kunde tale saaledes. Anderledes nu til Dags. Naar jeg ser paa adskillige af de Lovforslag, som ligge paa Tingets Bord, finder jeg, at det ikke er en vis Del af Landet, som ligger udenfor Lov og Ret, nej, det er en overordentlig stor

Del af Befolkningen, som kræver at holdes udenfor Loven. Om det er, fordi de mene, at de ere bedre, hæderligere, dygtigere end vi andre, skal jeg ikke udtale mig om, men for dem synes Love aabenbart ikke at tiltrænges. Loven skal være til for os andre, men de med Selvstyre behøve ingen Lov, heller ikke Skatter. Adskillige af de Lovforslag, vi have for os, skal altsaa en meget stor Del af Befolkningen *ikke* lyksaliggøres med, og blandt disse skal jeg nævne det Forslag, vi for Øjeblikket behandle, om Bogføring, hvor Pligten til at føre Bøger ikke skal gælde for Forbrugs-, Andels- og lignende Foreninger. Nu hævdes det med Bestemthed, at alle disse Foreninger føre det mest udmærkede Bogholderi, og deres Regnskabsvæsen er i den skønneste Orden. Jeg tvivler ikke paa det. Disse store, betydningsfulde Virksomheder kunde umulig klare sig, hvis dette ikke var Tilfældet. Men ikke destomindre, Mændene med Selvstyre, de frie Bønder skulle ingen Pligter have, ej heller svare Skat, — jeg sigter hermed til Loven om den kommunale Beskatning, i hvilken Forbrugs- og Andelsforeninger ogsaa holdes udenfor. Saa er der Fabriktilsynsloven, som ogsaa er til Forhandling i dette Ting. Haandværkere og industridrivende, Hjemmearbejdere og Kvinder tvinges ind under Loven og dens minutløse Regulativer om, hvor mange Haandklæder, Vaskeskaale o. lign. der skal være til enhver Arbejder, men de „hellige“ Mejerier derimod udelukkes fra denne Lov. Saa er der Lovforslaget om Andelsforeninger. Vi hørte forleden Dag det ærede 5te Medlem for 9de Kreds (Broberg) udtale, at dette Lovforslag var „et sviende Slag i Ansigtet paa Landbefolkningen“, medens Aktieloven derimod var god nok for os andre. — Det er en lille Buket af Love, som jeg har plukket, som ikke ere bestemte for den regerende Del af Folket.

I de fleste Love finder man en Slutningsparagraf, som lyder saaledes: nærværende Lov gælder ikke for Færøerne. Jeg kunde fremtidig i visse Tilfælde ønske tilføjet: heller ikke for den danske Bondestand. Men Paragraffen skulde da staa som Nr. 1, saa ved man Besked, og saa er der ikke mere at tale om.

Somme: Jeg ønsker at knytte nogle Bemærkninger til Underændringsforslag b., stillet af et Mindretal til det af Udvalget stillede Ændringsforslag Nr. 1. Dette Underændringsforslag gaar ud paa, at ogsaa